

УДК 811.112.2

ВТОРИННІ РЕЗУЛЬТАТИВНІ ПРЕДИКАТИ В НІМЕЦЬКІЙ МОВІ

Оксана Смеречинська

*Львівський національний університет імені Івана Франка,
вул. Університетська, 1, м. Львів, Україна, 79000
oksana.smerechynska@lnu.edu.ua*

У статті розглянуто вторинні результативні предикати у німецькій мові, що складаються з повнозначного дієслова та прикметника. Завдяки аналізу низки німецьких тлумачних словників та творів художньої літератури з їхніми перекладами виявлено 315 результативних предикатів на кшталт *leertrinken* чи *totschlagen*. На основі цих предикатів виділено 85 прикметників та 155 матричних дієслів, що входять у їхній склад. Встановлено, що більшість матричних дієслів належать до класів дій та діяльностей за класифікацією З. Вендлера, рідше — до класу подій та станів. Усі такі дієслова використовуються як каузативи, при цьому дію та досягнення результату контролює живий суб'єкт. У процесі дослідження з'ясовано, що прикметники можуть утворювати результативні предикати тільки з тими дієсловами, у яких вони у прямому чи переносному значенні можуть виражати “післястан”.

Ключові слова: акціональність, аспектуальність, результативність, вторинні результативні предикати, результати.

Вступ. Акціональність та аспектуальність дії належать до тем, якими активно займаються мовознавці з початку ХХ століття. Активними дослідниками цієї сфери були С. О. Агрелль, Є. Кошмідер, В. Абрагам, О. Даль, С.-Г. Андерсон, Т. Чарнецькі, А. Контні, М. Кріфка, К. Фабріціус-Ганзен, С. Ротштайн, Е. Ляйсс, Р. Штайніц, Р. Тірофф, М. І. Калько, С. О. Соколова, Т. М. Струк, А. Й. Паславська та багато ін. Особливе зацікавлення викликають мови, у яких відсутня граматична категорія аспекту. При вираженні різних акціональних та аспектуальних значень особливо велику роль у таких мовах відіграє взаємодія різнорівневих мовних засобів, а також контексту. З огляду на це акціональні та аспектуальні значення варто розглядати як функціонально-семантичні (мікро)поля, що виступають складовими частинами функціонально-семантичного макрополя аспектуальності. В центрі цього макрополя перебуває значення межі: значення досягнення межі чи, принаймні, прагнення до неї з одного боку, та нейтральне відношення до межі як такої — з іншого боку. Іншими словами, макрополе аспектуальності складається з двох функціонально-семантичних полів — граничності та неграничності дії. При цьому результативність дії входить як мікрополе у функціонально-семантичне поле граничності дії та охоплює значення досягнення або настання результату завдяки процесу чи дії, що були проведені раніше.

Актуальність цієї розвідки зумовлена важливим місцем, яке займають вторинні результативні предикати у функціонально-семантичному мікрополі результативності дії у німецькій мові. Мета статті – визначити принципи та умови, за якими утворені вторинні результативні предикати, та виявити матричні дієслова і прикметники, які використовують для їхньої побудови у німецькій мові.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Результативні предикати та результативні конструкції у різних мовах притягають увагу дослідників протягом кількох останніх десятиліть, зокрема і у німецькій мові. Приміром, Шт. Мюллер у своєму аналізі порівнює результативні конструкції як дієслівні комплекси поруч із дієсловами з дієслівними частками у німецькій мові [13]. Л. Чанг також проводить порівняння між результативними предикатами та дієслівними частками у німецькій мові і звертає увагу на їхню морфосинтаксичну та семантичну схожість [1]. На важливості розрізнення результативних та депиктивних предикатів наголошують, зокрема, С. Ротштейн та І. Розенгрєн [17; 16]. Результативні конструкції як комплексні предикати досліджує Н. Ніколай [14].

Як зазначає Л. Чанг, кожна дія, виражена дієсловом, може бути пов'язана з результатом [2]. При цьому Г. Гайдер звертає увагу на те, що не всім мовам властиві результативні прикметникові конструкції. Вторинні результативні предикати, що складаються з повнозначного дієслова та прикметника, існують, приміром, в германських мовах, але відсутні у слов'янських мовах [10].

У німецькій мові Шт. Файль розрізняє на семантичному рівні слабо детерміновану та сильно детерміновану результативність. Перша виражається за допомогою семантично слабше детермінованих дієслів *werden* та *machen*, які вказують на динамічність ситуації, а в останній семантично сильніше детерміновані дієслова надають також інформацію, яким чином виникає певна нова ознака чи стан (наприклад, *die Blumen kaputt treten*) [8, с. 28]. До головних функцій таких результативних предикатів відносять можливість синтаксичного стиснення великої кількості семантичної інформації. Предикати такого типу належать насамперед до розмовного стилю, багато з них з'являються у мові як *ad hoc*-утвори (наприклад, *krank husten*, *leer pflücken*). Їх використовують першою чергою в експресивних текстах, де їхнє головне завдання полягає у приверненні уваги реципієнтів [8, с. 13–14].

Неоднозначним є питання про статус вторинних результативних предикатів: частину з них зараховують до результату словотвору, іншу частину відносять до явища складених дієслів [наприклад, 4, с. 127]. Натомість у новіших роботах такі предикати зараховують до дієслів із дієслівними частками через їхнє схоже функціонування в реченнях [5, с. 257; 3, с. 709] або до синтаксичного явища [9, с. 1114; 11, с. 451]. Граматика Duden вказує також на те, що форма і порядок членів дієслівних синтаксичних сполучень з одного боку та складених дієслів, з іншого, можуть бути ідентичними, через що завдяки цим ознакам не можна провести чітку межу між двома формами вираження: словом та словосполученням. Більш корисними тут стають синтаксичні критерії. Семантична відмінність виражається передусім через наголос (*'frei 'sprechen* – *говорити без упаргалок*, *jmdn. 'freisprechen* – *оголосити когось невинним*). Якщо ж відмінностей у наголосі та у значенні немає, відповідна одиниця може виступати і як

слово, і як синтаксична конструкція (*Sie hat mir den Zusammenhang bewusst gemacht/ bewusstsgemacht* [3, с. 689–690]). Отже, такі конструкції виступають дієсловом, якщо прикметникова та дієслівна складові утворюють нове, переважно переносне, значення (наприклад, *sich tot/kaputt-lachen*). Та оскільки часто важко визначити, чи утворилось нове загальне значення, багато подібних предикативів розглядають і як прикметники, і як дієслівні частки [3, с. 700; пор. також 6, с. 337–338], що підтверджує також аналіз словників: *leer essen/ leeressen, blank polieren/ blankpolieren* та ін. [27]. Оскільки всі вторинні результативні предикати, незалежно від того, чи вони відділювані, чи ні, походять із синтаксису, слідом за Шт. Файлем зараховуємо їх усіх до конструкцій [8, с. 39].

За граматиною Duden, результат у результативних конструкціях спричинений процесом чи дією, які виражає відповідне дієслово [3, с. 801; 8, с. 13, 52]. Іншими словами, результативний предикат описує “післястан” об’єкта, до якого відноситься матричне дієслово [1, с. 130; кульмінаційна фаза у 18, с. 251]. У таких результатах прикметникові частини предиката відносяться до граматичного додатка дієслова, якому вони підпорядковуються як їхній логічний підмет [22, с. 172]. Дієслово та прикметник повинні семантично узгоджуватися між собою, щоб змогти утворити результативну конструкцію – дієслово повинне активувати ті семантичні ознаки, що й прикметник, або які можуть принаймні виступати причинами тих ознак, які позначає прикметник [8, с. 53–54]. При цьому визначальну роль при виборі додатка відіграє прикметник, а не дієслово [16; 1; 20, с. 239–240], наприклад:

(1) *Er trinkt sein Glas leer.*

“Він п’є свою склянку порожньо/ порожня”

Він до кінця/ повністю випиває свою склянку.

[“Він п’є [процес, клас дій] і спричиняє, що склянка є порожня [стан, що виник після завершення дії]”].

Результативні предикати потрібно відрізнити від депективних предикатів [18, с. 241; 16; 1], які також відносяться до об’єкта/ прямого додатка, проте їхня особливість полягає у тому, що стан, який позначає їхній вторинний предикат, відноситься не до кульмінаційної фази, а до всього процесу, вираженого матричним дієсловом: *Sie trinkt Tee heiß*. (“Вона п’є чай гарячим” – [“Вона п’є чай [процес, клас дій], чай є гарячий [стан, що є дійсним впродовж усього часу пиття чаю]”). Таким чином, це речення не є результативним, оскільки стан *Tee ist heiß* виник не на кінцевій стадії пиття чаю, а існує паралельно й одночасно із цією дією. Якщо закреслити вторинний предикат *heiß*, то у перебігу дії нічого не зміниться: *Sie trinkt Tee*.

Серед самих результативів, за І. Кауфманн та Д. Вундерліх (1998), розрізняють сильні та слабкі предикати (Шт. Файль говорить тут про синтаксично слабкі та сильні предикати [8, с. 28, 51–52]) [12]; пор. також 9, с. 1115]. У слабких результатах вторинний предикат описує стан дієслівного об’єкта/ додатка, що виникає наприкінці дії (напр., *den Tisch blank polieren*), натомість сильні результати описують певний стан аргумента, що можливий тільки у результативній конструкції (напр., *die Tasse leertrinken*).

Як бачимо, вторинні результативні предикати є явищем, яке активно розвивається у німецькій мові і вимагає поглибленої уваги дослідників.

Методологія дослідження. У цій науковій розвідці розглянуті вторинні результативні предикати у німецькій мові, що складаються з повнозначного дієслова та прикметника, як, наприклад, *totschlagen*, *leertrinken* та ін. Для аналізу використані німецькі тлумачні словники: Wahrig Universalwörterbuch. Rechtschreibung (2002), DUDEN. Redewendungen. Wörterbuch der deutschen Idiomatik (2002) та Österreichisches Wörterbuch (2009), а також наукові роботи (зокрема [14; 15; 7; 19; 1]) та твори художньої літератури: F. Kafka “Amerika”, B. Schlink “Der Vorleser” та L. Deresch “Die Anbetung der Eidechse oder Wie man Engel vernichtet” із загальним обсягом 744 сторінок. Завдяки використанню методу суцільної вибірки виявлено 315 результативних предикатів (7 з яких зафіксовані лише у формі партиципа II: *breitgefächert*, *hartgefroren*, *hartgesotten* та ін.). На основі цих предикатів виділено 85 прикметників та 155 матричних дієслів, що входять в їхній склад. Важливо зазначити, що цей список не можна вважати повним, оскільки результативні предикати такого типу все ще перебувають на шляху із синтаксису у морфологію і тому далеко не всі з них вже зафіксовані у словниках [9, с. 1115; 5, с. 257; 8, с. 34]. З огляду на специфіку використання результативів переважно в експресивних текстах, у проаналізованих творах художньої літератури виявлено невелику кількість прикладів із зазначеними результативними предикатами (22 приклади із 744 сторінок). Під час аналізу мовного матеріалу використані загальнонаукові методи індукції та дедукції. За допомогою описового методу проведено визначення, інтерпретацію та класифікацію вторинних результативних предикатів. Статистичний аналіз використано для встановлення частотності використання окремих класів дієслів та прикметників для побудови вторинних результативних предикатів у німецькій мові.

Результати дослідження та їхнє обґрунтування. Проведений аналіз показує практично однакову кількість виявлених слабких і сильних результативних предикатів (168 та 167 відповідно). У слабких предикатів всі матричні дієслова перехідні (напр., *den Tisch blank polieren/ blankpolieren*, *die Mandeln fein mahlen/ feinmahlen*, *ein Hemd glattbügeln/ glatt bügeln*). При закресленні прикметникової частини предиката тут зникає також і результативний компонент значення (*Sie <...> rieb mich*. – Вона <...> терла мене.; *schlag ihn* – бий/товчи її):

(2) “*Sie <...> rieb mich trocken*. ” (Schlink, 26)

(3) “*<...> mit dem Kopf gegen die Wand, schlag ihn blutig <...>*” (Deresch, 150).

Що стосується сильних предикатів, то їх можна поділити на ще менші групи. До першої виокремленої тут групи відносимо предикати, чиї неперехідні, чи використані з неперехідним значенням, матричні дієслова стають результатами завдяки рефлексивації (Reflexivierung) (*sich frei/ totlaufen*, *sich krank/ krummlachen*, *sich satt hören/ sehen/ reden*, *sich totarbeiten*). У таких результатах зворотний займенник вказує на те, що підмет матричного дієслова та підмет вторинного предиката ідентичні [8, с. 49]. До другої групи відносимо результати з неперехідними дієсловами, що зазнали транзитивації (отримання ознак перехідних дієслів) із введенням додаткового аргумента [2, с. 2]: *jmdn./etw. gesundbeten*, *etw. totschiessen*. До цієї групи належать

також результативні предикати, утворені за допомогою двох процесів – рефлексивації та транзитивації: *sich die Köpfe heiß reden*, *sich die Füße wund laufen*. Останню групу утворюють результативи, матричні дієслова яких хоч і є перехідними, проте зазнають зміни валентних зв'язків (“Valenz-Umordnung”), а саме – інтеграції нового аргумента [2, с. 2–3]. Такі результативи мають переважно переносне, фігуральне значення: *einen Terroristen freipressen* ‘через тиск добитись звільнення’, *jmdn. gesund-/krankschreiben* ‘письмово підтвердити або не підтвердити чиюсь повернуту працездатність’, *einen Patienten ruhig stellen* ‘завдяки використанню медикаментів заспокоїти пацієнта’ та ін. При закресленні прикметникової частини предиката вживання висловлювання стає або взагалі неможливим або ж набуває зовсім іншого значення, як це можна побачити у (4) прикладі (**Nicht dass ich <...> Hanna gestellt hätte*. – *Не те щоб я <...> поставив Ганну.):

(4) “*Nicht dass ich <...> Hanna **bloßgestellt hätte***. ” (Schlink, 72).

Із даних, наведених нижче у Таблиці 1, чітко видно, що найчастіше виявлені сильні результативи утворені за допомогою зміни валентних зв'язків у перехідних матричних дієслів (48,5%). Трохи менша кількість сильних результативних предикатів утворена внаслідок рефлексивації, тобто додавання зворотного займенника (33%). І найменше виявлено сильних результативів, матричні дієслова яких зазнали транзитивації, або ж транзитивації та рефлексивації одночасно (близько 18,5%).

Таблиця 1

Кількісні дані щодо способу утворення
сильних результативних предикатів у німецькій мові

№	Сильні результативи, утворені за допомогою:	Кількість виявлених прикладів	%
1.	рефлексивації, напр., <i>sich kaputtlachen</i> , <i>sich sattreden</i> , <i>sich totweinen</i> , <i>sich müde stehen</i> , <i>sich gesund schlafen</i>	55	33
2.	транзитивації (або ж транзитивації та рефлексивації), напр., <i>sich (die Köpfe) heißreden</i> , <i>jmdn. besoffen quatschen</i> , <i>jmdn. totscreien</i> , <i>jmdn. volllabern</i>	31	18,5
3.	зміни валентних зв'язків, напр., <i>(einen Radler) totfahren</i> , <i>(den Angeklagten) freisprechen</i> , <i>(die Ohren) vollblasen</i> , <i>(den Teppich) kleinkriegen</i>	81	48,5
Усього:		167	100 %

Проведений аналіз також показує, що більшість матричних дієслів належать до класів дій та діяльностей за класифікацією З. Вендлера [21] (73% та 21% відповідно), рідше – до класу подій та станів (5% і 1% від усіх виділених матричних дієслів відповідно). Усі матричні дієслова використовуються як каузативи, дію та досягнення результату контролює живий суб'єкт. При цьому більшість дієслів виражають фізичну активність людини, наприклад: *polieren*, *reiben*, *putzen*, *schleifen*, *klopfen* та ін. Серед класу станів (напр., *ärgern sich*, *schweigen*, *stehen*) та подій (*bekommen*, *kriegen*) відбувається щось на зразок зміщення – вони набувають значення процесуальності: *sich krank/ tot/ schwarz/ scheckig ärgern*, *totschweigen*, *sich müde stehen*, *frei/ kleinbekommen*,

kaputt/ klein/ tot/ klarkriegen та ін. Варто також зазначити, що складовими частинами вторинних результативних предикатів виступають насамперед базові дієслова, префіксовані дієслова зустрічаються досить рідко (напр., *etw. klein bekommen, etw. glatt verrühren*). Це можна пояснити здатністю дієслівних префіксів самим надавати дієслову результативної семантики (напр., *sich die Sohlen wund laufen/ ablaufen; sich die Augen rot weinen/ ausweinen*).

Що стосується прикметників, які входять у склад результативів, то кожен прикметник може утворювати результативний предикат тільки з тими дієсловами, у яких він у прямому чи переносному значенні може виражати “післястан” (**jmdn./etw. armtreten, *sich trockensehen* і т.д.). При цьому йдеться переважно про прості прикметники (напр., *müde, blank, trocken, krank*) [пор. 8, с. 40–41]. Винятки становлять конструкції із подвійними предикативами (усього знайдено 9 таких предикативів), які слугують більшій інформативності відповідних конструкцій та посилюють результативне значення (напр., *sich grün und blau ärgern, jmdn. grün und gelb schlagen, jmdn. braun und blau hauen, sich dumm und dämlich zahlen*). У досить незначній кількості зустрічаються також морфологічно складені прикметники (напр., *wässerig, windelweich, anheischig, fusselig, kringelig, schimmelig*).

Висновки. Отже, проведений аналіз вказує на все більшу тенденцію в німецькій мові до побудови вторинних результативних предикатів, що складаються з прикметника та каузативно вжитого дієслова (напр., *leertrinken, sich kaputtlachen*), з метою синтаксичного стиснення великої кількості інформації. Серед таких результативів потрібно розрізняти слабкі та сильні предикати. Якщо слабкі результати описують стан дієслівного додатка, що виникає наприкінці дії (наприклад, *den Tisch blank polieren*), то сильні – стан аргумента, який можливий тільки в результативній конструкції (напр., *jmdn. gesundbeten*). Виявлено, що більшість сильних результативних предикатів утворена завдяки зміні валентних зв’язків у перехідних матричних дієслів або ж завдяки рефлексивації неперехідних дієслів. Рідше спостерігається процес транзитивації чи транзитивації у поєднанні з рефлексивацією матричних неперехідних дієслів для побудови сильних результативів. Статистичний аналіз виявлених вторинних результативних предикатів показує також, що більшість матричних дієслів таких результативів відносяться до класів дій або діяльностей. Поодинокі матричні дієслова, що належать до класів подій та станів, набувають процесуального значення. Отримані результати дослідження показують, що для побудови вторинних результативних предикатів у німецькій мові використовують переважно прості прикметники, морфологічно складені прикметники або подвійні предикативи зустрічаються натомість досить рідко.

Отже, можна стверджувати, що завдяки чіткій результативній семантиці, яку виражають вторинні результативні предикати, вказуючи на дію та “післястан”, їх варто віднести до приядерної зони функціонально-семантичного мікрополя результативності дії у німецькій мові.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Chang L. Resultative Prädikate, Verbpartikeln und eine Konstruktionsgrammatische Überlegung. *Deutsche Sprache*. 2008. H. 2. Berlin : Erich Schmied Verlag. S. 127–145.
2. Chang L. Resultativkonstruktionen im Deutschen. Mit einem Exkurs zu chinesischen Resultativkonstruktionen. München : Herbert Utz Verlag, 2003. 200 S.
3. Duden. Die Grammatik. 8., völlig neu bearb. und erw. Aufl. Mannheim; Leipzig; Wien; Zürich : Dudenverl., 2009. 1343 S.
4. Eichinger L. M. Deutsche Wortbildung: eine Einführung. Tübingen : Gunter Narr Verlag, 2000. 269 S.
5. Eisenberg P. Grundriß der deutschen Grammatik. Stuttgart; Weimar: Metzler, 1994. 3., überarb. Auflage. 581 S.
6. Eisenberg P. Grundriß der deutschen Grammatik: Der Satz. Stuttgart; Weimar : Metzler, 2006. 3., durchgesehene Auflage. 573 S.
7. Fabricius-Hansen C. Tempus. *Semantik: ein internationales Handbuch der zeitgenössischen Forschung*/ hrsg. von A. von Stechow, D. Wunderlich. Berlin/ New York : de Gruyter, 1991. S. 722–748.
8. Feihl St. Resultativkonstruktionen mit Prädikatsadjektiv und ihre Übersetzung aus dem Deutschen ins Französische, Italienische, Spanische und Portugisische. Frankfurt am Main u.a. : Peter Lang, 2009. 262 S.
9. Grammatik der deutschen Sprache / G. Zifonun, L. Hoffmann, B. Strecker, J. Ballweg, U. Brausse. Berlin; New York : de Gruyter. In 3 Bd. 1997. 2569 S.
10. Haider H. On predicting resultative adjective construction. URL: https://www.researchgate.net/publication/305342492_On_predicting_resultative_adjective_construction.
11. Helbig H., Buscha J. Deutsche Grammatik: Ein Handbuch für den Ausländerunterricht. Berlin; München; Wien; Zürich; New York : Langenscheidt, 1999. 654 S.
12. Kaufmann I., Wunderlich D. Cross-linguistic patterns of resultatives. *Theorie des Lexikons. Arbeiten des Sonderforschungsbereichs*. Nr. 109. Düsseldorf: Heinrich-Heine-Universität, 1998. URL: https://www.researchgate.net/publication/245816553_Cross-linguistic_patterns_of_resultatives.
13. Müller St. Resultativkonstruktionen, Partikelverben und syntaktische vs. lexikonbasierte Konstruktionen. URL: <https://hpsg.hu-berlin.de/~stefan/PS/cxg.pdf>.
14. Nicolay N. Aktionsarten im Deutschen: Prozessualität und Stativität. Tübingen : Niemeyer Verlag, 2007. 247 S.
15. Rapp I. Partizipien und semantische Struktur. Zu passivischen Konstruktionen mit dem 3. Status. Tübingen : Stauffenburg, 1997. 259 S.
16. Rosengren I. Die sekundäre Prädikation in Theorie und Praxis. *Deutsch als Fremdsprache*/ hrsg. von H. Popp. München : Iudicium, 1995. S. 91–115.
17. Rothstein B. Zur temporalen Interpretation von Fügungen des Typs *sie kamen gelaufen*. *Zeitschrift für germanistische Linguistik*. 39 (3). Berlin; New York : de Gruyter, 2011. S. 356–376.
18. Rothstein S. Secondary predication and aspectual structure. *ZAS Papers in Linguistics: Papers from the Oslo Conference on Adjuncts*/ ed. by E. Lang, C. Fabricius-Hansen, C. Maienborn. 17. Berlin : ZAS. 2000. P. 241–264.
19. Schanen F. Vorgangsbezeichnungen: Kategorien oder kontextuelle Erscheinungen? *Aspekt und Aktionsarten im heutigen Deutsch*/ hrsg. von L. Gautier, D. Haberkorn. Tübingen : Stauffenburg Verlag, 2004. S. 12–30.
20. Struk T. Adjektivische resultative Prädikate. *Ювілейний збірник на пошану професора Богдана Васильовича Максимчука: збірник наукових праць*. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. С. 236–241.

21. Vendler Z. *Linguistics in philosophy*. Ithaka, New Y.: Cornell University Press, 1967. 203 p.
22. Welke K. *Einführung in die Satzanalyse. Die Bestimmung der Satzglieder im Deutschen*. Berlin; New York : Walter de Gruyter, 2007. 374 S.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

23. Deresch L. *Die Anbetung der Eidechse oder Wie man Engel vernichtet*. Berlin : Suhrkamp, 2006. 201 S.
24. duden-online. URL: <https://www.duden.de/>.
25. DUDEN Redewendungen. *Wörterbuch der deutschen Idiomatik*. Mannheim-Leipzig-Wien-Zürich : Dudenverlag, 2008. 957 S.
26. Kafka F. *Amerika*. Харків : Ранок-НТ, 2002. 336 с.
27. Österreichisches Wörterbuch. 41. Aufl. Wien : ÖBV, 2009. 1008 S.
28. Schlink B. *Der Vorleser*. Zürich : Diogenes, 1997. 207 S.
29. Wahrig *Universalwörterbuch Rechtschreibung*. München : Dtv, 2002. 2344 S.

Стаття надійшла до редколегії 02.07.2025

Прийнята до друку 02.08.2025

SECONDARY RESULTATIVE PREDICATES IN GERMAN

Oksana Smerechynska

*Ivan Franko National University of Lviv,
1, Universytetska Str., Lviv, Ukraine, 79000
oksana.smerechynska@lnu.edu.ua*

The article deals with secondary resultative predicates in German consisting of a full-fledged verb and an adjective. Through the analysis of a number of German explanatory dictionaries and works of fiction with their translations, 315 resultative predicates such as *leertrinken* or *totschlagen* were identified. On the basis of these predicates, 85 adjectives and 155 matrix verbs were identified. Following other researchers, we distinguish between weak and strong resultative predicates. While weak resultatives describe the state of the verbal complement that occurs at the end of an action, strong resultatives indicate the state of the argument, which is possible only in a resultative construction. Based on the principles of construction, strong resultatives can be divided into three smaller subgroups. The vast majority of strong resultative predicates are formed by changing the valency bonds in their transitive matrix verbs, while fewer resultatives are formed by reflexivisation of intransitive verbs. Much less frequently, the process of transitivisation or transitivisation in combination with reflexivisation of matrix intransitive verbs is observed for the construction of strong resultatives. It is established that most of the matrix verbs belong to the classes of actions and activities according to Z. Vendler's classification, and less often to the classes of events and states. All such verbs are used as causatives, with the action and the achievement of the result being controlled by a living subject. The analysis shows that most verbs express human physical activity. In the course of the study, it was also found that adjectives can form resultative predicates only with those verbs in which they can express 'post-state' in a direct or figurative sense of meaning. Thanks to the clear resultative semantics expressed by secondary resultative predicates, indicating action and 'after-state', they should be attributed to the near-core zone of the functional-semantic microfield of action resultativity in German.

Key words: actionality, aspectuality, resultativity, secondary resultative predicates, resultatives.